

Granskning av ledning och styrning inom socialtjänsten.

Bakgrund

Socialtjänsten inom barn- och utbildningsnämnden i Bjuvs kommun prognostiserade i oktober 2019 ett underskott på 8,8 mnkr för helåret, vilket till största delen uppgavs bero på ökade kostnader inom socialtjänsten för barn och unga samt placeringar på HVB. Det framkom i delårsrapporten att effektiviseringar inom dessa områden skulle prioriteras. Resultatet vid årsbokslut visade på en avvikelse mot budget på nära -9,4 mnkr för 2019.

Kommunens kostnad för barn och ungdomsvård uppgick år 2018 till 3189 kr/invånare. Medel för riket var 2158 kr/invånare samma år. Vid jämförelse mellan åtta kommuner med liknande socioekonomi ligger Bjuvs kommuns kostnader näst högst.

Att resurser används och fördelas på bästa vis är en förutsättning för att kunna bedriva en så god service som möjligt för kommunmedborgarna. Detta fordrar en organisation i utveckling med tydligt fokus på ständiga förbättringar där förebyggande arbete, uppföljning och utvärdering är viktigt. Mot bakgrund av ovan beslutade revisorerna i Bjuvs kommun att granska barn- och utbildningsnämndens ledning och styrning av socialtjänsten för barn, unga och familj.

Granskningsresultat

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämnden inte fullt ut säkerställer en ändamålsenlig ledning och styrning av socialtjänsten. Vi grundar vår bedömning på att nämnden till stora delar saknar ett systematiskt kvalitetsarbete och att nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga uppföljning inte skett i den omfattning som kommunfullmäktige föreskriver och som föregående års ekonomiska resultat föranleder.

Nämnden har brutit ner mål för verksamheten och har en kontrollpunkt avseende socialtjänsten inom ramen för sin interna kontroll. Utifrån 2019 års ekonomiska underskott har åtgärder vidtagits, men uppföljning visar att åtgärder inte har gett tillräcklig effekt utifrån att volymer och komplexitet i ärenden ökar.

Inom ramen för granskningen har vi bland annat gjort följande iakttagelser:

- ▶ Barn- och utbildningsnämnden har inte beslutat om ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Det finns ett arbetsdokument som utgör utkast till ledningssystem och som är under utveckling.
- ▶ Nämnden redovisade underskott 2019 och prognostiserar för underskott även 2020. Underskott härleds bland annat till ärenden med hög komplexitet.
- ▶ En av de vidtagna åtgärderna för att nå budget i balans avser ett särskilt team för intensiva insatser i intern regi.
- ▶ Utkast till kvalitetsledningssystem anger hur processer och rutiner ska bidra till ett systematiskt kvalitetsarbete i barn- och utbildningsnämndens verksamhet. Det är dock oklart huruvida följsamhet till framtagna processer och rutiner är säkerställd och hur behov av revidering ska initieras och hanteras.

2020-08-26

- ▶ I utkast till ledningssystemet finns rutiner och former för ett systematiskt förbättringsarbete i verksamheten, men dessa följs inte fullt ut. Det saknas en samlad uppföljning av hur vidtagna åtgärder leder till förbättringar i verksamheten.
- ▶ Den löpande uppföljning som barn- och utbildningsnämnden tar del av avser främst kostnader för köpt verksamhet. Därtill sker årlig uppföljning avseende volymer kring anmälningar, inledda utredningar, antal placeringar, öppenvårdsinsatser och biståndsbeslut.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Tillse att utkast till ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd beslutas och implementeras i verksamheten.
- ▶ Minst åtta gånger per år följa upp och dokumentera verksamhetens kvalitet och ekonomi i detalj samt besluta om åtgärder vid behov.
- ▶ Säkerställa att relevanta nyckeltal och mått ligger till grund för analys av verksamhetens kvalitet och ekonomi.

Revisionen i Bjuvs kommun.